

Humanae Vitae 40 år

Brev från biskop Anders Arborelius med anledning av 40-årsdagen för utgivningen av Humanae vitae.

1968 var ett speciellt år. Studentrevoltens år (jag tog själv studenten det året), men också det år då påven Paulus VI publicerade sin encyklika Humanae Vitae. Alla talade om den och hade sin mening om den, men ytterst få läste den. Nu finns den äntligen på svenska tack vare Respekt och jag hoppas att många kommer att läsa den och begrunda den. I många avseenden är den profetisk. Det ”preventiva livsklimat” som påven varnade för har i mångt och mycket kommit att prägla västvärlden. Vördnaden för det mänskliga livet och allt vad det innebär har minskat drastiskt. Många människor anar detta, men har svårt att sätta fingret på den smärtsamma sanningen. Läsningen av denna encyklika kan hjälpa många att förstå vissa sammanhang. Vi behöver bara tänka på den banalisering av den mänskliga sexualiteten, som vi dagligen matas med. Här kan vad en annan påve, Johannes Paulus II, säger om kroppens teologi hjälpa oss att förstå vilken stor gåva vår sexualitet är och med hur stor omsorg man måste vårda den. Ett bortglömt och missförstått ord, kyskhet, behöver komma till heders igen. När kyskheten slängs ut med badvattnet är det alltid människor som redan är utsatta som blir offer. Jag tänker i första hand på alla de unga flickor, som manipuleras och missbrukas på det allra grövsta sätt. Men inte bara flickor far illa, också pojkar känner sig pressade av en ideologi, där det enda rätta sägs vara att bejaka minsta sexuella impuls.

För många är Humanae Vitae ett rött skynke som bara förknippas med Paulus VI:s avståndstagande från artificiell födelsekontroll. Till dem säger jag: tag och läs, begrunda och be. I vår egen tid börjar man mer och mer respektera naturen och dess ordning. Det vore mycket underligt om denna vördnad för naturen och dess inneboende skönhet inte också skulle gälla sexualitet och fortplantning. Den naturliga familjeplaneringen är för många en väl bevarad hemlighet. Det är min förhoppning att många skall upptäcka och uppskatta den naturens egen vishet som denna metod vill förmedla. (NFP Naturlig Familje Planering står i samklang med och följer kvinnans naturliga fertilitetsrytm och tvingar henne inte till att manipulera den med konstgjorda hormoner). Ibland verkar det vara mer den gröna vågens folk än det kristna folket som lärt sig uppskatta den naturliga familjeplaneringen. Läsningen av påvens encyklika kan hjälpa många att närma sig och göra bruk av denna metod.

I samma utgåva som Humanae Vitae publiceras de nordiska biskoparnas herdabrev som kommenterade denna encyklika. De som läste detta herdabrev hakade ofta bara upp sig på ett avsnitt som tolkades som om biskoparna ville relativisera Paulus VI:s varning för artificiell födelsekontroll. Biskoparna betonade visserligen samvetets roll, men samvete i kristen mening får inte tolkas enbart subjektivt som om man bara följer sin egen vilja och stundens nycker. Samvetet är alltid ett uttryck för den Helige Andes ledning, som får oss att efterfölja Jesus på ett allt radikalare sätt i hans Kyrka. Samvetet formas av den inre fostran som tron, hoppet och kärleken ständigt ger oss, för att vi skall bli allt mer lyhörda för vad Brudgummen-Kristus säger till sin brud-kyrkan.

+Anders Arborelius ocd, sommaren 2008